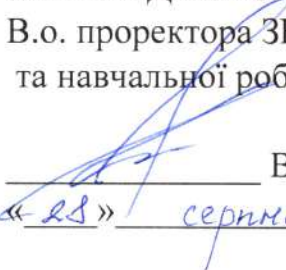

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Навчально-науковий Інститут громадського здоров'я, біології,
контролю та профілактики хвороб
Кафедра менеджменту та маркетингу

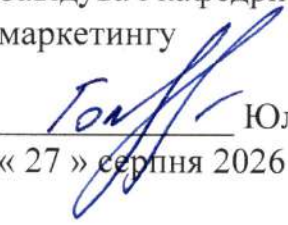
ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Володимир ШКОЛЬНИКОВ
« 28 » серпня 2026 року

ПОГОДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
маркетингу

Юлія ГОЛОВЧУК
« 27 » серпня 2026 року

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

«ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»

Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Менеджмент в охороні здоров'я»
Навчальний рік	2026-2027
Кафедра	Менеджменту та маркетингу
Лектор	к.н. з держ.упр., доцент, Костянтин ГЕРАСИМЮК
Контактна інформація	mgmt@vnmu.edu.ua, вул. Пирогова, 56 (морфологічний корпус), 1 поверх, каб. 61а
Укладач силабусу	к.н. з держ.упр., доцент, Костянтин ГЕРАСИМЮК

1. Статус та структура освітнього компонента

Статус освітнього компонента	вибірковий
Код та місце освітнього компонента в ОПП	ВК 2.3
Курс/семестр	2 курс (3 семестр)
Обсяг освітнього компонента (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин /3 кредити ЄКТС
Структура освітнього компонента	заочна форма навчання
	Лекційні заняття, год.
	2
	Практичні заняття, год.
	4
	Самостійна робота, год.
	84
	В цілому: аудиторні заняття – 7%, самостійна поза аудиторна робота – 93%
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	заочна

2. Опис освітнього компонента

Коротка анотація курсу, актуальність. Програма освітнього компонента «Гендерна політика у сфері охорони здоров'я» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (ECTS), заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння освітнього компонента або його розділу.

Освітній компонент є вибіркоким компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент в охороні здоров'я», розрахований на 3 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом 3 семестру на 2 році навчання.

Основним фокусом програми є формування системи знань і практичних навичок з освітнього компонента «Гендерна політика у сфері охорони здоров'я», який є ключовим для професійної підготовки фахівців у сфері медичної і соціальної роботи, громадського здоров'я та управління в охороні здоров'я. Зміст освітнього компонента орієнтований на підготовку спеціалістів, здатних впроваджувати принципи гендерної рівності в політику, управління та надання медичних послуг, забезпечувати недискримінаційний доступ до охорони здоров'я, а також розробляти ефективні програми з урахуванням потреб різних соціально-демографічних груп. У процесі навчання здобувачі освіти опановують базові поняття гендерної політики, методи гендерного аналізу, підходи до створення гендерно чутливої медичної інфраструктури, а також ознайомлюються з міжнародними стандартами та національним законодавством у сфері гендерної рівності. Особлива увага приділяється таким темам, як профілактика та медичне реагування на випадки

гендерного насильства, специфіка репродуктивного здоров'я, подолання гендерних стереотипів у медичній практиці та формування управлінської культури з урахуванням гендерного підходу.

Предметом вивчення освітнього компонента «Гендерна політика у сфері охорони здоров'я» є теоретичні, методичні та практичні засади формування й реалізації гендерної політики, забезпечення гендерної рівності та недискримінації, інтеграції гендерного підходу в управління закладами охорони здоров'я та забезпечення рівного доступу до медичних послуг у системі охорони здоров'я.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання освітнього компонента є підготовка фахівців, здатних ефективно впроваджувати гендерно чутливі підходи в організації медичної допомоги, управлінні закладами охорони здоров'я та розробці політик, спрямованих на забезпечення рівного доступу до медичних послуг.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Гендерна політика у сфері охорони здоров'я» є:

- формування теоретичних знань про гендерну політику, її основні концепції та принципи, що впливають на систему охорони здоров'я;
- аналіз міжнародних стандартів та національного законодавства щодо гендерної рівності в охороні здоров'я;
- вивчення гендерних особливостей здоров'я, зокрема біологічних і соціальних чинників, які впливають на здоров'я різних гендерних груп;
- дослідження впливу гендерних стереотипів на доступність та якість медичних послуг;
- опанування принципами гендерно чутливого управління в закладах охорони здоров'я для покращення надання медичних послуг;
- засвоєння методів гендерного аналізу, що дозволяють виявляти гендерні проблеми у сфері охорони здоров'я;
- вивчення питань гендерного насильства та його впливу на здоров'я, а також основ медичної допомоги жертвам насильства;
- оцінка гендерних елементів репродуктивного здоров'я та розробка рекомендацій для покращення доступу до послуг у цій сфері.

Міждисциплінарні зв'язки: При вивченні освітнього компонента використовуються знання здобуті під час опанування таких освітніх компонентів: «Менеджмент закладу охорони здоров'я», «Комунікативний менеджмент закладу охорони здоров'я», «Законодавство у сфері охорони здоров'я України».

Основні положення освітнього компонента можуть застосовуватися при підготовці кваліфікаційної роботи.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна освітній компонент:

- ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
- ПРН 15. Вміти ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми надання медичних послуг ЗОЗ усіх організаційно-правових форм на різних сегментах

ринку;

– ПРН 16. Виконувати управлінські функції з надання якісних послуг у сфері охорони здоров'я.

Результати навчання для освітнього компонента:

В результаті вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

- основи гендерної політики та її вплив на сферу охорони здоров'я;
- розуміти ключові концепції та принципи гендерної політики;
- основні документи та закони, що регулюють гендерну рівність у медицині;
- біологічні та соціальні чинники, які впливають на здоров'я чоловіків і жінок;
- як стереотипи впливають на доступність та якість медичних послуг;
- принципи управління закладами охорони здоров'я з урахуванням гендерних особливостей;
- методи гендерного аналізу для оцінки гендерних проблем у сфері охорони здоров'я;
- вплив на здоров'я та основи медичної допомоги жертвам насильства;
- значення гендерної рівності в контексті репродуктивного здоров'я та материнства.

Вміти:

- аналізувати гендерні політики у сфері охорони здоров'я та їх вплив на медичні послуги;
- оцінювати виконання міжнародних стандартів та законодавства щодо гендерної рівності в охороні здоров'я;
- визначати біологічні та соціальні чинники, які впливають на здоров'я різних гендерних груп;
- ідентифікувати та усувати гендерні стереотипи в процесі надання медичних послуг;
- розробляти гендерно чутливі управлінські рішення для закладів охорони здоров'я;
- застосовувати методи гендерного аналізу для оцінки стану здоров'я населення та виявлення гендерних проблем;
- надати медичну допомогу жертвам гендерного насильства з урахуванням чутливих особливостей;
- розробляти рекомендації для покращення репродуктивного здоров'я з урахуванням гендерних особливостей.

3. Зміст та логістика освітнього компонента

Структура освітнього компонента	Всього годин/ кредитів ECTS	Заочна форма навчання
Модуль 1. Гендерна політика у сфері охорони здоров'я	90 год/ 3 кредити	Лекції № 1 Практичні заняття № 3, 10 Теми для самостійного опрацювання № 1-10

Освітній компонент включає 10 тем

Модуль 1. Гендерна політика у сфері охорони здоров'я
Змістовий модуль 1. Стандарти стратегії та управління інтеграцією
гендерного підходу в охороні здоров'я

Тема 1. Основи гендерної політики та її вплив на сферу охорони здоров'я.

Поняття гендеру та гендерної політики. Історичний розвиток гендерної політики у сфері охорони здоров'я. Принципи гендерної рівності в системі охорони здоров'я. Вплив гендерної політики на доступ до медичних послуг. Аналіз прикладів гендерної нерівності в доступі до медичної допомоги. Роль міжнародних інституцій у формуванні гендерної політики у сфері здоров'я. Оцінка результатів впровадження гендерно орієнтованих програм у медицині. Співвідношення понять «стать» і «гендер» у медичній практиці. Механізми впливу гендерної політики на громадське здоров'я. Етапи формування політики гендерної рівності у сфері охорони здоров'я. Приклади позитивного впливу гендерного підходу на здоров'я населення. Критика гендерного підходу в медицині: думки «за» і «проти». Гендерна політика в контексті прав людини.

Тема 2. Міжнародні стандарти та національне законодавство щодо гендерної рівності у медицині. Основні міжнародні документи з гендерної рівності у сфері охорони здоров'я. Законодавча база України щодо забезпечення гендерної рівності в медицині. Роль міжнародних організацій у формуванні гендерно орієнтованої медичної політики. Права пацієнтів і заборона дискримінації за ознакою статі в системі охорони здоров'я. Порівняльний аналіз міжнародного та національного законодавства щодо гендерної рівності. Інтеграція принципів гендерної рівності в політику та діяльність закладів охорони здоров'я. Гендерно орієнтований аналіз нормативних документів МОЗ України. Відображення гендерної рівності в національній стратегії «Здоров'я-2030». Визначення та нормативне закріплення поняття гендерної чутливості у сфері охорони здоров'я. Приклади впровадження гендерних принципів у державні програми та стратегії охорони здоров'я. Особливості реалізації Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» у медичній сфері. Участь профспілок, громадських і пацієнтських організацій у просуванні гендерної справедливості в охороні здоров'я.

Тема 3. Гендерні особливості здоров'я, біологічні та соціальні чинники. Відмінності між статтю та гендером у контексті здоров'я. Біологічні особливості жіночого і чоловічого здоров'я. Вплив соціальних ролей на здоров'я різних груп населення. Інтерсекційний підхід у дослідженні гендерного здоров'я. Аналіз випадків, коли ігнорування гендерних особливостей призвело до медичних помилок. Оцінка даних захворюваності за статевою ознакою. Розгляд клінічних протоколів з урахуванням гендерних особливостей. Вивчення впливу гормональних факторів на сприйнятливість до хвороб. Психосоціальні чинники, що впливають на чоловіче та жіноче здоров'я. Здоров'я представників ЛГБТ+ як маргіналізована тема. Гендерні особливості хронічних і неінфекційних захворювань. Доступ до медичних досліджень і клінічних випробувань за гендерною ознакою. Міжкультурні відмінності у гендерно зумовлених практиках турботи про здоров'я.

Тема 4. Гендерні стереотипи та їх вплив на доступність і якість медичних послуг. Визначення гендерних стереотипів у медичному контексті. Як стереотипи впливають на діагностику і лікування. Стереотипи щодо ролі чоловіків і жінок у системі охорони здоров'я. Аналіз реклами медичних послуг з позиції гендерної

упередженості. Роль медичних працівників у подоланні стереотипів. Дискусія: гендерна мова в медицині - за і проти. Жіночі «невидимі» хвороби в історії медицини. Вплив гендерних стереотипів на діагностику та лікування больового синдрому. Роль ЗМІ у формуванні медичних стереотипів. Гендерні особливості та упередження у діагностиці психічних розладів. Стереотипи щодо батьківства та ролі чоловіка в сімейній медицині. Роль закладів охорони здоров'я у формуванні безстереотипного медичного середовища.

Тема 5. Гендерно чутливе управління у закладах охорони здоров'я. Принципи гендерно чутливого менеджменту. Роль управління у забезпеченні гендерної рівності. Інструменти гендерного аудиту в управлінні. Вплив гендерного дисбалансу в керівництві на політику установи. Аналіз організаційної структури лікарні з позиції гендерної рівності. Розробка гендерно орієнтованих внутрішніх регламентів. Оцінка лідерських стилів у чоловіків і жінок у медицині. Стратегії запобігання гендерній дискримінації на робочому місці. Порівняння рівня участі жінок у керівництві в медицині та інших сферах. Практики гендерного балансу в медичних колективах. Роль HR-політик у забезпеченні рівних можливостей. Гендерні особливості наставництва в управлінні. Управлінський вплив на гендерну культуру в установі.

Тема 6. Інструменти та методи проведення гендерного аналізу в медичній сфері. Поняття гендерного аналізу та його значення для системи охорони здоров'я. Основні методи гендерного аналізу, що застосовуються в медицині. Підходи до збору та обробки гендерно розподілених даних. Інтерпретація результатів гендерного аналізу для формування медичної політики. Гендерна сегментація в аналітиці стану здоров'я населення. Аналіз кейсів з виявленням прогалин у дослідженнях без гендерного підходу. Побудова логіки гендерного аудиту медичних проєктів. Інтеграція результатів гендерного аналізу в управлінські рішення у сфері охорони здоров'я. Методика критичного аналізу медичних політик із гендерної перспективи. Поточний стан гендерної статистики в системі охорони здоров'я України. Практики та підходи ВООЗ у застосуванні гендерного аналізу. Обмеження й виклики гендерного аналізу в контексті патріархальних.

Тема 7. Гендерне насильство та його вплив на здоров'я, шляхи запобігання та медична допомога. Визначення гендерного насильства та його типи. Вплив насильства на фізичне та психічне здоров'я. Роль медичних працівників у виявленні та реагуванні на випадки насильства. Національні та міжнародні протоколи дій для ЗОЗ. Комунікативні техніки взаємодії з постраждалими. Аналіз міжвідомчої співпраці (медицина–соцслужби–поліція). Алгоритм дій лікаря при підозрі на гендерне насильство. Медичні наслідки тривалого насильства для жінок та чоловіків. Практика ведення медичної документації у випадках насильства. Формування безпечного середовища для пацієнта в умовах ЗОЗ. Порівняння національного та міжнародного досвіду щодо протидії насильству. Роль етичних кодексів у захисті постраждалих. Психосоціальна реабілітація та підтримка в системі охорони здоров'я.

Тема 8. Цифровізація медичних послуг з урахуванням гендерної рівності. Поняття цифровізації в охороні здоров'я та її роль у забезпеченні гендерної рівності. Електронні медичні записи як інструмент зручності, безпеки та гендерної чутливості. Телемедицина як засіб підвищення доступності послуг для різних гендерних груп. Гендерні бар'єри у використанні цифрових технологій у сфері здоров'я. Вплив цифрової грамотності на рівність доступу до медичних сервісів. Гендерна чутливість

мобільних технологій для моніторингу здоров'я. Врахування гендерних відмінностей у застосуванні штучного інтелекту в медицині. Цифрова трансформація закладів охорони здоров'я та інклюзивність стратегій. Політика конфіденційності й захист даних з урахуванням гендерної специфіки. Гендерні особливості доступу до інтернету та цифрових пристроїв для отримання послуг. Електронні платформи для репродуктивного здоров'я та підтримки різних груп. Міжнародний досвід і рекомендації щодо гендерно орієнтованої цифровізації медицини.

Тема 9. Репродуктивне здоров'я та права у контексті гендерної політики охорони здоров'я. Поняття репродуктивного здоров'я та репродуктивних прав. Міжнародні стандарти у сфері репродуктивних прав та їх імплементація в Україні. Гендерний вимір репродуктивного здоров'я жінок і чоловіків. Доступність репродуктивних послуг для різних соціальних груп. Державна політика у сфері планування сім'ї. Право на аборт у контексті гендерної рівності та охорони здоров'я. Роль медичного персоналу у забезпеченні репродуктивних прав пацієнтів. Вплив релігійних та культурних чинників на репродуктивну політику. Материнська та перинатальна смертність як індикатор гендерної нерівності. Міжвідомча співпраця у забезпеченні репродуктивних прав населення.

Тема 10. Стратегічні напрями розвитку гендерно орієнтованої системи охорони здоров'я в Україні. Сучасний стан гендерної рівності у системі охорони здоров'я України. Євроінтеграційні зобов'язання України у сфері гендерної політики охорони здоров'я. Стратегічне планування із застосуванням гендерного підходу у ЗОЗ. Гендерно орієнтоване бюджетування в охороні здоров'я. Роль громадянського суспільства у просуванні гендерної справедливості в медицині. Моніторинг та оцінка ефективності гендерної політики у сфері охорони здоров'я. Гендерна рівність в умовах воєнного стану: виклики та адаптація системи. Міжнародний досвід побудови гендерно чутливих систем охорони здоров'я. Підготовка медичних кадрів з урахуванням принципів гендерної рівності. Роль закладів охорони здоров'я у формуванні гендерно інклюзивного середовища. Перспективи розвитку гендерної медицини як окремого наукового напрямку.

Згідно програми основними видами навчальних занять є а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота здобувачів.

Теми лекцій розкривають проблемні питання відповідних розділів освітнього компонента.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми і засвоєння практичних навичок через розв'язання ситуаційних задач і тестів.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної роботи, підготовку презентацій, опрацювання наукової літератури та виконання індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної роботи здійснюється на практичних заняттях та підсумковому контролі з освітнього компонента.

Тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра менеджменту та маркетингу/ Магістр/ 2 курс/ Вибіркові компоненти/ Гендерна політика у сфері охорони здоров'я. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту здобувача s000XXX@vnmnu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, розв'язання ситуаційних задач.
Підсумковий контроль (залік) по завершенню вивчення освітнього компонента (3 семестр)	Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова (https://surli.cc/bljzhy)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, практичні завдання, демонстрація практичних навичок.

5. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>)

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Залік (підсумковий контроль)	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)

Шкала оцінювання освітнього компонента: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Критерії оцінювання знань здобувача

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу освіти, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з

вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних та практичних знань.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє економічних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного та практичного матеріалу.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який, знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який допускає неточності при виконанні дослідження, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, акуратно оформлює результати практичного заняття.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні дослідження, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні досліджень, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань та ситуаційних задач під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувача здійснюється під час поточного контролю засвоєння тем відповідного змістового модулю на підставі усної відповіді на теоретичне питання, тестування та розв'язання ситуаційних задач з теми для самостійного опанування, оцінювання демонстрації виконання практичної навички згідно практичних цілей певного практичного заняття.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти оцінюється до 12 балів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння освітнього компонента здійснюється у формі заліку. Підсумковий контроль зараховують, якщо здобувач засвоїв освітній компонент в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття.

6. Політика освітнього компонента/курсу

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення освітнього компонента та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації освітнього процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, поведіння під час сигналу «Повітряна тривога» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Здобувач освіти, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Перед проведенням кожного практичного заняття викладач ознайомлює здобувачів освіти із місцем розташування укриття, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.).

1. Викладач перериває заняття і повідомляє здобувачів освіти про надходження сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення.

2. негайно припиняється практична робота здобувачів.

3. Викладач ознайомлює здобувачів із маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації.

4. Черговий здобувач виключає світло, закриває вікно та двері.

5. Здобувачі освіти швидко та організовано під керівництвом викладача, проходять в укриття цивільного захисту (цокольний поверх корпусу), де перебувають до скасування сигналу оповіщення.

6. Не допускається скупчення, паніка на виході із аудиторії, кафедри та маршрутом евакуації.

7. Відповідальні особи кафедри після оголошення сигналу оповіщення перевіряють всі приміщення кафедри на відсутність у них учасників освітнього процесу та співробітників і по завершенню перевірки прямують до укриття.

8. Якщо сигнал тривоги пролунав під час перерви, потрібно негайно без паніки просуватися до укриття.

9. В укритті учасники освітнього процесу знаходяться до отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги». У приміщенні забороняється курити, шуміти, мати зі собою небезпечні засоби, які можуть спричинити пожежу; не допускається пересування приміщеннями без особливої потреби; необхідно дотримуватися освітнього компонента та якнайменше рухатися. Також забороняється приносити до укриття легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах.

Після відміни сигналу оповіщення викладач інформує здобувачів освіти про продовження заняття в учбових кімнатах кафедри, або самостійне доопрацювання матеріалу з опитуванням на наступному занятті

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Здобувач освіти повинен бути підготовленим до практичного заняття згідно наведених в методичних рекомендаціях питань, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення.

Здобувач освіти повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань здобувачі мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення освітнього компонента здобувач має керуватись Кодексом академічної доброчесності та корпоративної етики Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/dwuspg>). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів здобувач отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом не менш ніж два тижні після завершення курсу.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.cc/bljzhy>) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра менеджменту та маркетингу#>) викладачу, який проводить практичні заняття в групі. Для відпрацювання пропущеного заняття здобувач освіти має відповісти усно з відповідної теми та розв'язати практичні завдання.

Порядок допуску до підсумкового контролю з освітнього компонента наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому

національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>). До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то здобувач має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/itgrmm>).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/sgdief>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, GoogleMeet. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час змішаного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри.

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через навчальні платформи або електронну пошту (на вибір викладача) у робочий час.

7. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення освітнього компонента оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів: Кафедра менеджменту та маркетингу/ Магістр/ 2 курс/ Вибіркові компоненти/ Гендерна політика у сфері охорони здоров'я. Консультації проводять згідно графіку консультацій.

8. Рекомендована література

Основна

1. Акбаш К.С., Пасічник Н.О., Ріжняк Р.Я. Гендерні виміри України: адаптація гендерних індексів на субнаціональний рівень: монографія. Кропивницький: «КОД», 2025. 293 с. URL: <https://cusu.edu.ua/images/files-2025/subGend/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB1-%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf>
2. Бортняк В. А. Менеджмент персоналу: навчальний посібник / Бортняк В. А., Вітвицький С. С., Дніпров О. С. та ін. за заг. ред. В. П. Петкова. Київ: Видавництво «КНТ», 2025. 312 с. URL: https://jurkniga.ua/contents/menedzhment-personalu.pdf?srsId=AfmBOors8Mb0gKCe0VPT9rNQ_EztFjIpKJ1lo7AYJ9nwCTkKNiWhdaQ_
3. Мельник О.Є., Нітченко А.Г., Шакун Н.В. Жіноче лідерство в дії : посібник для громадських організацій із залучення жінок до ухвалення рішень / О.Є. Мельник, А.Г. Нітченко, Н.В. Шакун. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. 108 с. URL: <https://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/34901>
4. Олійник О. М., Бікулов Д. Т., Маркова С. В., Головань О. О., Макажан Є. В., Сухарева К. В. Менеджмент персоналу : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент міжнародного менеджменту». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 101 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/12345/25276/0060738.pdf?sequence=1>
5. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. *Гендерна перспектива сфери охорони здоров'я в Україні*. 2022. URL: https://razumkov.org.ua/images/2022/07/15/we_act_medical_ukr_report.pdf
6. Гендерний профіль країни Україна. ЄС за гендерну рівність: служба допомоги реформам. 2023. 108 с. URL: https://euneighbourseast.eu/wp-content/uploads/2024/03/eu4genderhelpdesk_ukrainegenderprofile_2023-cgp_ukr_v5.pdf
7. Шубалий О. М. Управління персоналом : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук, І. В. Шубала, М. І. Дзямулич, О.А. Хілуха, П.М. Косінський; за заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 414 с. URL: <https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/handle/123456789/4354>

Допоміжна

1. Ali M., Shin D., Yang Y. The impact of management gender diversity on productivity: The contextual role of industry gender composition. *Australian Journal of Management*. 2025. Т. 50. vol. 1. pp. 32-54. DOI: <https://doi.org/10.1177/0312896223118466>
2. Boon C., Jiang K., Eckardt R. The role of time in strategic human resource management research: A review and research agenda. *Journal of Management*. 2025. Т. 51. vol. 1. pp. 172-211. DOI: <https://doi.org/10.1177/01492063241264250>
3. Fletcher L., Swierczynski J. Non-binary gender identity expression in the workplace and the role of supportive HRM practices, co-worker allyship, and job autonomy. *The International Journal of Human Resource Management*. 2025. Т. 36. vol. 7. pp. 1068-1101. DOI: <https://doi.org/10.1080/09585192.2023.2284191>

4. Hsu H.Y., Riccucci N.M. Support for affirmative action in the workplace: gender, race, and sector differences. *Review of public personnel administration*. 2025. Т. 45. vol. 2. pp. 399-418. DOI: <https://doi.org/10.1177/0734371X231226380>
5. Pashaj K., Gjika E. Gender inequality in cybersecurity exploring the opportunities and progression in Albania. *Smart Cities and Regional Development (SCRD) Preprints*, 2024. vol. 1(1).
6. Priya M., Jayalakshmi G. Exploring innovative practices in digital human resource management. *Public Sector and Work force Management in the Digital Age*. – IGI Global Scientific Publishing. 2025. pp. 137-156. DOI: 10.4018/979-8-3373-1137-1.ch007
7. Vegas-Gallo E. et al. Evaluation of strategic human resource management in local authorities: A Focus on Organizational Culture and Job Motivation. *WSEAS Transactions on Business and Economics*. 2025. Т. 22. pp. 1-11. DOI: 10.37394/23207.2025.22.1
8. Бортник Н., Дубова К. Поняття та зміст категорії «гендерна рівність» в сучасному суспільстві. *Академічні візії*. 2026. № 51. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2703>
9. Головчук Ю.О. Адаптація європейського досвіду впровадження цифрових технологій в освітні та медичні заклади України. Цифровізація як інструмент забезпечення якості надання освітніх послуг з урахуванням європейського досвіду [колективна монографія] / за ред. А.В. Череп, І.М. Дашко, Ю.О. Огренич, О.Г. Череп: Запоріжжя: ФОП Мокшанов В.В., 2024. С. 240-289. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/24081>
10. Головчук Ю.О. Ключові фактори успішного функціонування сучасного медичного закладу. Матеріали VII міжн. наук.-практ. конференції «Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні». м. Вінниця. 01-02 березня 2025 р. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2025/paper/viewFile/23238/19257>
11. Головчук Ю.О. Менеджмент конфліктів у закладах охорони здоров'я. Медіація та Університети 1.0: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (15 листопада 2024 р., Чернівці)/редкол.: Амелічева Л., Гаврилюк Р., Горецька Х., Романадзе Л. та ін. Чернівці: 2024. 520 с. С. 348-351. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/123456789/9916>
12. Головчук Ю. Подолання гендерних стереотипів у медичній освіті через інтеграцію STEAM. Збірник матеріалів II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конференції «Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції». м. Кропивницький. 26 квітня 2024р. С. 298-300. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/handle/123456789/9917>
13. Головчук Ю.О. Соціальна політика в умовах невизначеності як простір філософських і освітніх викликів. Матеріали VII Міжнародної міжгалузевої наук.-практ. онлайн-конф. «Культура, наука, освіта: смисложиттєві цінності в сучасних умовах». Київ, 25-31 березня 2026 року. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2026. 1 736 с. С. 520-523. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/123456789/11690>
14. Головчук Ю. Трансформація лідерства в закладах охорони здоров'я в умовах Європейських тенденцій та глобальних викликів. Управління та інновації в освіті : досвід, проблеми та перспективи : збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 21-22 листоп.; 2024 р.). Одеса : ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2024. С. 13-16. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/21066>
15. Головчук Ю.О. Цифровізація медицини як ключовий фактор ефективного управління закладами охорони здоров'я. Цифрова трансформація економіки України

шляхом інтеграції європейського досвіду в умовах війни та повоєнного відновлення : колективна монографія / за ред. А.В. Череп, І.М. Дашко, Ю.О. Огренич, О.Г. Череп, В.М. Гельман. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2025. 396 с. С. 113-162. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/123456789/10185>

16. Головчук Ю.О., Галаченко О.О., Ночвіна О.А., Дибчук Л.В., Мазур Г.М. Кадровий менеджмент та стратегічне планування у сфері охорони здоров'я в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.1.44>

17. Головчук Ю.О., Герцун І.А. Аналіз середовища та стратегічне планування як основа управління підприємством. Міжнародна транспортна інфраструктура, індустриальні центри та корпоративна логістика: матеріали двадцятої наук.-практ. міжнар. конф. (6-7 червня 2024 р. м. Харків). - Харків: УкрДУЗТ, 2024. 367с. С. 192-194. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/123456789/10179>

18. Головчук Ю.О., Карачина Н.П., Дибчук Л.В., Рисинець Т.П., Середницька Л.П. Роль менеджменту у забезпеченні транспарентності як основного принципу маркетингу у медичній сфері. *Ефективна економіка*. 2025. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.2.22>

19. Головчук Ю.О., Паламаренко Я.В., Лепетан І.М. Комунікаційний менеджмент як складова стратегічного управління організацією. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. №13. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.13.31>

20. Головчук Ю.О., Паламаренко Я.В., Рисинець Т.П. Кадровий потенціал і психологічна ефективність у системі проєктного управління. *Бізнес Інформ*. 2025. № 7. С. 266-277. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-7-266-277>

21. Головчук Ю.О., Паламаренко Я.В., Рисинець Т.П. Формування психологічної стійкості кадрів в умовах стратегічних змін. *Ефективна економіка*. 2025. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.7.14%20>

22. Головчук Ю.О., Паламаренко Я.В., Рисинець Т.П., Мазур Г.М. Соціальний менеджмент як інструмент запобігання міжвіковим конфліктам у проєктному середовищі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 16. С. 79-86. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814>

23. Головчук Ю.О., Поліщук С.С., Ночвіна О.А., Палагнюк Г.О. Кадрове забезпечення публічного управління в системі соціального менеджменту. *Ефективна економіка*. 2026. № 3. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.3.17>

24. Головчук Ю.О., Романенко С.В. Системний підхід до управління ресурсами в медичних закладах – інтеграція людських, матеріальних і технічних ресурсів. Матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики». Харків, 3 квітня 2025 р. – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ». 2025. С. 127-129. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/123456789/9790>

25. Головчук Ю.О., Щерба І.Ю., Бурдейний О.О. Роль комунікативного менеджменту в побудові довіри між пацієнтами та медичним персоналом. Всеукраїнська наук.-практ. конференція «Слобожанські наукові читання: соціально-економічні та гуманітарно-правові виміри» 24-25 жовтня 2024 р. м. Харків. С. 83-86. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/123456789/10498>

26. Графська О. Сучасні тенденції управління закладами охорони здоров'я: аналіз світового досвіду. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-113>

27. Демченко В.М., Ковальська Н.М. Гендерне інтегрування як чинник реформування публічного управління в Україні. *Вісник ХНТУ. Публічне управління та адміністрування*. 2023. №3 (86). С. 149-155. DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2023.3.19>

28. Захаркевич Н.П. Цифрові інструменти рекрутингу персоналу. *Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації*, 16 січня 2025 р.: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті доктора економічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України ПИЛИ В. І. Хмельницький. 2025. С. 87-89. URL: <https://irlykhuml.univer.km.ua/handle/123456789/1645>

29. Зайцева О. Гендерні особливості міської ідентичності в умовах війни (на прикладі міста Харків). *Вісник ХНПУ імені ГС Сковороди «Психологія»*. 2025. № 72. С. 88-97. DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2025.72.05>

30. Клименко М., Василь Я. Гендерний аспект геополітичного вибору України: політичні тенденції та європейський досвід. *Дослідження та інновації*. 2025. Т. 1. № 2 (5). С. 53-59. URL: <https://rni.com.ua/index.php/ri/article/view/65>

31. Ковальська Н.М. Гендерна політика в Україні: актуальність і новації. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2023. № 4 (87). С. 352-357. DOI <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2023.4.44>

32. Кравець В., Кікінежді О., Василькевич Я. Формування гендерно справедливого середовища у закладах освіти України: євроінтеграційний контекст. *Науковий інформаційний журнал проблеми вищої освіти «Новий колегіум»*. 2023. № 1-2 (110). С. 15-24. DOI:10.30837/nc.2023.1-2.15

33. Кравченко О., Войтовська А. Формування гендерної компетентності у процесі підготовки майбутніх соціальних працівників. *Social Work and Education*. Ternopil : Vector, 2024. № 11 (1). Р. 41-61. DOI: 10.25128/2520-6230.24.1.4

34. Корнева А. Життестійкість як феномен сучасної психології: поняття, структура, функції. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом*. 2024. № 4 (65). С. 31-34. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2024.4>

35. Куліш І., Подвірна Н. Оцінювання соціально-економічної ефективності реалізації гендерної політики в Україні. *Фінансовий простір*. 2026. № 2 (60). С. 7-18. URL: <https://fp.lnu.edu.ua/index.php/fp/article/view/1086>

36. Лактіонов І.В. Щодо питання робочого часу у контексті гідної праці Актуальні питання розвитку правової системи в сучасній Україні : Міжнародна науково-практична конференція. Науково-дослідний інститут публічного права, 4 лютого 2025 р. Львів. 2025. С. 150-155. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-462-0-42>

37. Леонідова Л. В. Державна політика щодо захисту прав жінок в Україні: проблеми та напрями вдосконалення. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2026. № 3 (68). С. 80-90. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2026-3-68-19>

38. Лучик С., Манжай О., Носов В., Лучик В. Гендерна рівність у кібербезпеці. *Електронне фахове наукове видання «Кібербезпека: освіта, наука, техніка»*. 2025. Т. 3. № 27. С. 269-283. DOI: <https://doi.org/10.28925/2663-4023.2025.27.742>

39. Маковійчук Л.В. Гендерні стереотипи та їх вплив на мовну ідентичність. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2025. № 212. С. 180-185. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-212-26>

40. Мельник А., Магдисюк Л., Грушецька О. Причини, патологічні прояви і стадії депресивних станів: гендерний аспект. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2025. С. 80-85. DOI: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2025-81-80-85>
41. Невгадовська П.М., Трущенко Л.В. Тайм-менеджмент у роботі медичних працівників. *The 2nd International scientific and practical conference «Innovative technologies for training and educating young people»*. Boston, USA. International Science Group. 2025. 309 p. 2025. С. 153-156. URL: <https://www.vnmu.vn.ua/index.php?model=department&view=download&id=120169>
42. Нікіфорова Т.І. Кримінально-правова охорона рівноправності громадян: межі криміналізації. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 1. С. 623-628. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.103>
43. Новіченко Н.В. Реалізація права на працю жінками: гендерні проблемні аспекти. *Збірник наукових праць ХНПУ імені ГС Сковороди «Право»*. 2025. № 41. С. 330-339. URL: <https://journals.hnpu.edu.ua/index.php/law/article/view/17177>
44. Онікієнко Н. Управлінські стратегії для досягнення глобальних цілей сталого розвитку: роль менеджменту в реалізації глобальних ініціатив. *Економічний простір*. 2025. № 197. С. 100-106. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.197.100-106>
45. Паращук Л., Карпунь А. Правове забезпечення гендерної рівності на робочому місці: євроінтеграційний поступ України. *Актуальні проблеми правознавства*. 2025. № 1. С. 215-219. URL: <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/2077/2099>
46. Прищук Л. Роль жінок у розвитку управлінської думки. *Економічний простір*. 2025. № 200. С. 227-231. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.200.227-231>
47. Рекуненко І.І. Ефект скляної стелі у лідерстві. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 14. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14738123>
48. Рудніченко Є., Гарбузюк О., Рудніченко М., Стратійчук А. Розвиток системи охорони здоров'я України: макро-та мікрорівень управління. *Development Service Industry Management*. 2025. № 1. С. 8-14. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2025-9\(1\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-9(1))
49. Страпчук С.І. Менеджмент : навчальний посібник / С. І. Страпчук, О. П. Миколенко, І. А. Попова, В. В. Пустова. Вид. 2-ге переробл. і допов. Львів : «Новий Світ-2000», 2025. 356 с.
50. Стратонов В. М. Гендерні виміри становища жінок в умовах війни та воєнного стану: науково-теоретичний та політико-правовий аналіз. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2026. № 2. С. 33-37. URL: <https://lj.journal.kspu.edu/index.php/lj/article/view/511>
51. Тельман А. Г. Адвокатський кейс реалізації гендерної політики на рівні державних та громадських інституцій. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 12. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/306>
52. Чорноштан Є. Гендерна дискримінація та соціальна робота в Україні. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія*. 2024. № 4 (65). С. 53-58. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2024.4.10>
53. Шаповалова К.І. Правове регулювання діяльності управління дотримання прав людини у сфері гендерної рівності. *Науковий вісник Ужгородського*

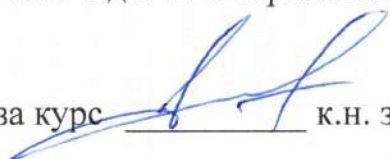
9. Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту ВНМУ ім. М.І. Пирогова. URL: <http://vnmu.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки ВНМУ ім. М.І. Пирогова. URL: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Репозиторій ВНМУ ім. М.І. Пирогова. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/>
4. Електронна адреса сайту кафедри URL: <https://www.vnmu.edu.ua/department/department/64#>
5. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005 № 2866-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
6. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 р. № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>
7. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» № 2229-VIII від 7.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
8. Постанова КМУ «Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації» від 20.12.2022 р. № 1163-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2022-%D1%80>
9. Постанова КМУ «Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022-2024 роки» від 12.08.2022 р. № 752-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-2022-%D1%80>
10. Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року. URL: <http://surl.li/jcqcyh>
11. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року, схвалений розпорядженням КМУ від 28 жовтня 2020 р. № 1544-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text>
12. МОЗ України. База знань кращих практик. Менеджмент. URL: <https://moz.gov.ua/menedzhment>
13. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Національна бібліотека України імені Я. Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
15. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: <http://www.dnpb.gov.ua/>
16. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <https://odnb.odessa.ua/>
17. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. URL: <http://www-library.univer.kharkov.ua/>
18. Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Я. Франка. URL: <https://www.lnlibrary.lviv.ua/resources/electronic-libraries/>
19. Наукова бібліотека Черкаського національного університету ім. М. Максимовича. URL: <https://biblioteka.cdu.edu.ua/>
20. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету. URL: <https://libr.knmu.edu.ua/>

21. Національна служба здоров'я України (НСЗУ): офіційний вебсайт. URL: <https://nszu.gov.ua/>
22. Академія НСЗУ: навчальна онлайн-платформа. URL: <https://academy.nszu.gov.ua/>
23. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com>
24. Prometheus – платформа онлайн-курсів. URL: <https://prometheus.org.ua/>
25. Студія онлайн-освіти EducationalEra. URL: <https://ed-era.com>
26. Дія. Освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua>
27. Освітня онлайн-платформа. URL: <https://sendpulse.ua>
28. Платформа онлайн-освіти. URL: <https://impactorium.org>
29. Освітній хаб – EduHub.in.ua. URL: <https://eduhub.in.ua>
30. Українська Асоціація маркетингу. URL: <http://uam.in.ua/>
31. Спілка рекламистів України. URL: <http://reklamspilka.in.ua/ukr/264/>
32. Інтернет-портал для управлінців. URL: <https://www.management.com.ua/>

Силабус з освітнього компонента «Гендерна політика у сфері охорони здоров'я» обговорено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу.

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2026 року.

Відповідальний за курс к.н. з держ.упр., доцент Костянтин ГЕРАСИМЮК

Завідувач кафедри менеджменту та маркетингу д.е.н. Юлія ГОЛОВЧУК